

בש"פ 286/20 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 286/20

לפני: כבוד השופט י' עמית

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים
בתפ"ח 51401-01-15 שניתנה ביום 16.12.2019
על ידי כב' השופט ר' כרמל

בשם המבקש: עו"ד דוד הלוי

החלטה

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופט כרמל) מיום 16.12.2019 בגדרה נדחתה בקשת העורר לעיין מחדש בתנאי צו הפיקוח שהוטל על העורר לפי חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006 (להלן: החוק).

1. אקדים ואומר כי כאשר מוגש ערר בכגון דא, יש לצרף לערר את כתב האישום ואת גזר הדין שבבסיס צו הפיקוח. בנוסף, יש לפרוס בפני בית המשפט את התמונה המלאה, ובענייננו, הרשעות קודמות של העורר. יש להצר על כך שבית המשפט נדרש להשקיע מזמנו כדי ללקט את העובדות מהחומרים שהתביעה הניחה בפניו בתום הדיון.

העורר הורשע בשנת 2011 בביצוע מעשה מגונה בקטין בן 17. המעשה אירע בשנת 2008 ובגין עבירה זו ריצה המשיב 6 חודשי עבודות שירות.

העורר הורשע בשנת 2013 בביצוע מעשה מגונה בקטין (ת"פ 42271-03-13). העורר עצר עם רכבו ליד קטין כבן 14 ושאל אותו היכן להגיע למקום מסוים. הקטין נכנס לרכב והעורר דרש ממנו לפתוח את רוכסן מכנסיו ונגע באיבר מינו. לאחר מכן דרש ממנו לעבור למושב האחורי, הוריד את מכנסיו, השכיב את הקטין והגיע לפורקן. בהמשך, הקטין נמלט מהרכב. בגין כך הושת על העורר עונש מאסר של 8 חודשים. בגזר הדין מיום 20.7.2014 צוין כי העורר החל בהליך שיקומי כשנה לפני מתן גזר הדין, וכי החל לקבל זריקות דקפפטייל (להלן: הזריקות).

בתיק נוסף (תפ"ח 51401-01-15) העורר הורשע בעבירה של ניסיון למעשה סדום, לאחר שעצר את רכבו ליד קטין שטרם מלאו לו 13 שנה ושכנע אותו לעלות לרכבו, שם השכיב אותו על הספסל האחורי, הוריד את מכנסיו וניסה להחדיר את איבר מינו לפי הטבעת של הקטין. בנוסף, במספר הזדמנויות, ולאחר שמלאו לקטין 14 שנים, נהג העורר לקחת אותו ברכבו למקומות שונים, להוריד את מכנסיו, לשכב עליו ולגעת באיבר מינו. המעשים אירעו בין השנים 2010-2013, דהיינו עוד לפני המעשה משנת 2013 אך כתב האישום הוגש רק בשנת 2015 וביום 11.10.2015 נגזרו על העורר 33 חודשי מאסר בפועל.

3. ביום 31.10.2017, לאחר שחרורו של העורר ממאסר, ניתן בעניינו צו פיקוח לפי החוק לתקופה של 42 חודשים. הצו כלל מגבלות שונות, ובחלוף כשנה וחצי ממועד מתן הצו הגיש העורר בקשה לעיון חוזר. בבקשה נטען כי העורר עובר טיפול ייעודי במשך כ-4.5 שנים, כי יש להקל בתנאי שחרורו בכלל, ובפרט לגבי המגבלה על נהיגה ברכב ללא ליווי של בגיר נוסף.

בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 6.5.2019 נקבע כי אין מקום לקבל בשלב זה הערכת מסוכנות עדכנית, אך לאור ההתקדמות בהליך הטיפול ניתן יהיה לקבל הערכת מסוכנות בתום שנתיים מתחילת צו הפיקוח.

הערכת מסוכנות עדכנית הוגשה בחלוף כחצי שנה, אך בהחלטת בית המשפט מיום 16.12.2019 נדחתה בקשתו של העורר ועל כך נסב הערר דכאן.

2. לטענת העורר, הגיעה העת להקלה משמעותית במגבלות שהושתו עליו על פי צו הפיקוח. העורר הצביע על כך שעל פי הערכת המסוכנות העדכנית מסוכנותו ירדה לבינונית; כי הוא ממשיך להתמיד בטיפול הייעודי מזה כשש שנים; כי לאור התקדמותו בטיפול אף הוחלט להפחית את מינון הזריקות לפעם בשלושה חודשים במקום פעם בחודש; כי גורמי רש"א תומכים בצמצום המגבלות נוכח התהליך המשמעותי שהוא עובר בשנים האחרונות, וכי אשתו שותפה מלאה לתהליך הטיפול. העורר התמקד באיסור שהוטל עליו לנהוג ברכב ללא נוכחות של בגיר נוסף המודע לעבירה ולמגבלה, ואף הציע להתקין ברכב מצלמות שיאפשרו פיקוח על הנעשה בו בזמן אמת.

3. העורר מתמיד מזה כשש שנים בטיפול זוכה גם לתמיכת אשתו, כפי שעולה מדבריה בתום הדין. על התקדמות של העורר תעיד העובדה כי גורמי הטיפול מצאו כי הגיעה העת להפחית באופן משמעותי את מינון הזריקות. השיפור במצבו של העורר בא לידי ביטוי בולט גם בהערכת המסוכנות שירדה ל"בינונית", כך שהפרוגנוזה להמשך הטיפול היא טובה.

4. ואף על פי כן, דין הערר להידחות.

העורר החל את דרכו ברמת מסוכנות גבוהה כאמור בהערכה מיום 21.12.2014, רמת סיווג שאינה שכיחה במקומותינו. בהערכת המסוכנות מיום 18.7.2017 הועמדה רמת המסוכנות של העורר על בינונית-גבוהה. נקודת הפתיחה העגומה של העורר מחייבת אפוא תהליך מבוקר וארוך. התקופה של 42 חודשים שהושתה על העורר, מעידה על כך שבית המשפט לקח בחשבון כי העורר כבר החל את הליך השיקום עוד קודם לכן, ולכן בית המשפט לא מיצה את התקופה המירבית של חמש שנים בהתאם לסעיף 14 לחוק.

כפי שנכתב בהערכת המסוכנות, השימוש בדקפפטיל משפיע על רמת האיום המיידית הנשקפת מהעורר אך לא על רמת המסוכנות לטווח הארוך. דווקא כעת, כאשר מינון הזריקות הופחת, אין להסיר גם נדבך פיקוח כה משמעותי בדמות האיסור לנהוג ללא ליווי של בגיר נוסף.

5. לא נעלם מעיני כי מדובר במגבלה המכבידה באופן ממשי על נייודותו של העורר ועל האפשרות שלו למצות את פוטנציאל השתכרותו ולתפקד במסגרת התא המשפחתי, אך לא ניתן להתעלם מה"קשר בין המגבלה הקבועה בתנאים לבין הסיכון הנשקף מעבריו המין לבצע עבירת מין נוספת" (סעיף 13(ב) לחוק). כפי שנאמר בפסיקה "מגבלה המוטלת על עבריו המין לפי סעיף 13(ב) צריכה להיות תולדה לא רק של מסוכנותו הכללית, אלא להוות מענה ישיר לסיכון הפרטני הנשקף ממנו" (בש"פ 8763/12 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 11 (23.12.2012)). על מנת לקבוע אם יש קשר בין המגבלה לבין הסיכון, יש לבחון את נסיבות ביצוע העבירה ואת הערכת המסוכנות (בש"פ 6359/17 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 5 (22.10.2017)).

"אכן, השימוש ברכב אינו גורם שמסיר עכבות או מעורר יצר מיני אצל העורר, ועדיין מדובר בגורם סיכון שמאפשר ומקל על ביצוע עבירות מין" (החלטתי בבש"פ 5670/19 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 4 (10.9.2019)). השימוש ברכב היה גם האמצעי וגם הזירה לביצוע העבירות על ידי העורר, וביטול המגבלה על השימוש ברכב צריך להיעשות אפוא בזהירות יתרה, שלא לשים מכשול בפני עיוור ולא להעמיד את העורר בניסיון טרם זמנו.

5. העורר ראוי לשבח על הדרך שעשה עד כה. עם זאת, לאור האמור לעיל, אני סבור כי באיזון בין האמצעים לאיין מסוכנותו של עבריו המין והגנה על הציבור, לבין שמירה על זכויותיו של העבריו לאחר שריצה כבר את עונשו, יש ליתן עדיין את מלוא המשקל לאינטרס של הגנה על הציבור.

אשר על כן, בשלב זה טרם בשלה השעה לבטל או לרכך את המגבלה על השימוש ברכב. בחלוף מספר חודשים להפחתת מינון הזריקות או במקרה של שינוי נסיבות רלוונטיות, העורר יהיה רשאי להגיש לבית משפט קמא

בקשה לעיון חוזר לפי סעיף 23(1) לחוק.

7. אשר על כן, הערר נדחה, והחלטתו של בית המשפט המחוזי תעמוד בעינה.

ניתנה היום, י"ט בטבת התש"ף (16.1.2020).

שׁוֹפֵט
